

Dr. Marczell Mihály:

„PREFEKTUSI ÓRÁK”:

Tanári kézikönyv bőséges vázlata
(feldolgozási tervezet az
Esztergomi Ferences Internátus céljára;
1957)

IV. gimnáziumi osztály

Fő cím:
„Családból - családba”

V. sorozat: pedagógia (Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

124. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Szerkesztői megjegyzés	3
Bevezetés	3
A/ Az „én családom” ősi ereje.....	3
1. beszéd: Honnét jöttem?	3
2. beszéd: Az én „életforrásom” tisztasága	4
3. beszéd: Mik az én „hozományaim”?	4
4. beszéd: Milyenek az én küzdő erőim?	5
5. beszéd: Milyen erőket igényelne életem?.....	6
6. beszéd: Családi szentélyem – otthon – teremtést mutat	6
7. beszéd: Családi szentélyem – kifelé ható tevékenységet tár elém	7
8. beszéd: Családi szentélyem – végső célbatörésre figyelmeztet	7
9. beszéd: A csodásan „teremtő erők” és a „romboló hatók” értékelése	8
10. beszéd: „Régi család”, „új család” és „örök család” képének felvillanása.....	8
B/ Az én „új családom” életképe	9
1. beszéd: Hová török?.....	9
2. beszéd: Mit vigyek magammal?	10
3. beszéd: Kit válasszak élettársul?.....	10
4. beszéd: Hogyan szolgáljam jövő életszentélyemet?	11
5. beszéd: A szerelem lobbanásának megszentelése	12
6. beszéd: A szerelem jövőt ígérő értéklése	12
7. beszéd: A jövő valósága – a jelen minőségének függvénye.....	13
8. beszéd: „Jelent” élj – a „jövő” szemszögéből!	14
9. beszéd: Az „illúziók”, „lidérc tüzek” és „komoly szerelmi lobogások” az életfejlődés állomásai	15
C/ Az „új családom” életforrás jellege.....	16
1. beszéd: Legyen tiszta – a vérem!	17
2. beszéd: Legyen tiszta – élettársamról alkotott képem!.....	18
3. beszéd: Legyen „élettavaszt váró” – a dalunk!	18
4. beszéd: Legyen munkára feszülő – a karunk!.....	19
5. beszéd: Legyen „otthont teremtő” – a lelkünk!	20
6. beszéd: Legyen „életet teremtő” – az életünk!	21
7. beszéd: Legyen állandóan életet szolgáló – egymás iránti lélekszeretünk!	21
8. beszéd: Legyen mindig „szolgálatban álló” – az életünk!.....	22
9. beszéd: Legyen „szeretetté bontakozó” – a mi Isten adta szerelmünk!.....	23
10. beszéd: Legyen Istent szerető és Isten örök családjába törő – egész életünk!	23

Szerkesztői megjegyzés

Dr. Marczell Mihály az „**élettárs**” szép magyar kifejezést régi: kizárólag **szentségi** házasság értelmében használja!!

* * *

Bevezetés

Ez az anyag **szélesen** fogja a tételt: **a földi család részletesebb magyarázata mellett vezesse le azt az igazságot is**, hogy a „**lélekcsalád**” **egységében élünk és a „szentek egyességének családjába” törünk.** – Ez a nagy cél úgy közelítendő meg, hogy lepergő életünk a „**családi szentély**” keretének kiépítése, megszentelése mellett – az Isten gondolta „szentek egyességének” polgárságára jogosítson bennünket. – Ez röviden úgy fogalmazható: **családi keret az Isten adta életformánk, hogy annak helyes élése mellett az „Isten nagy családjában”, az Isten atyaságában „Isten fiai” és „egy-más testvérei” lehessünk.**

Lássuk most az **egész** tervezethez ajánlott olvasmányokat. Mik volnának itt olvasandók?

Mindenesetre olyan hittudományi művek, amelyek a család problémáival foglalkoznak. Kiemelten ajánlhatók: Schütz: „A házasság”; Kecskés: „A házasság etikája”; Nagy L.: „Az élő gondolat” (91.oldaltól!); Marczell: „Érosz és Étosz”...

Továbbá olyan biopszichológiai művek, amelyek a „tisztá vér” problémáival foglalkoznak. Pl. Tóth Tihamér, Csaba Margit dr., Koszterszitz stb.stb.

De jól tenné az előadó, ha **átolvasná** azokat a műveket is, amelyek a keresztény etika **ellentétes** álláspontját fejtegetik. Pl.: Weininger: „Nem és jellem”; Forel, Freud irányzatának munkái; Kretschmer: „Körperbau und Charakter”; Weil: „Innere secretion” stb.stb. Legszélsőségesebb: Ligeti Magda irata, amelyet **óvodákban** tartottak elolvasandónak!?!

Szépirodalomban minden olyan világhírű („Nobel-díjasok”) ajánlhatók, akik a társadalmi kérdések mellett a házasság problémáit érintik. Pl.: Tolsztoj: „Karenina Anna”; Dosztojevszkij, Gorkij, Fagyjev stb. művei; Bourget: „A válás”; B.Shaw: „Az orvos dilemmája” stb.stb.

Példaképpen minden nagy írónál találhatunk alkalmas megvilágítást.

Lássuk most az egész év anyagának **tételszerű** egymásutánját, azután a három részben feltárt egyes órákra beosztott **vázlatokat!**

*

A/ Az „én családom” ősi ereje

1. beszéd: Honnét jöttem?

Bev.: Láttatok-e valaha folyó anyjaként kirobbanó **forrást**? Én – a Garam eredetét vizsgáltam. Mit mutat a felbuggyanó forrás? Felszínre hozza a „föld anya” tisztította éltető italt és a folyam **édes-anyjává** nemesíti a bugyogó forrást. – (Színezheto a leendő folyam útja – a forrástól a Deltáig... Olvasd: Végvári: „A Delta panasza”...). – És az ember élete? – Az ősi családból buggyan elő és a múlt kincseit és terheit hordozza. – Kérdezzem tehát: honnan jöttem?

1. A család szentélyében születtem.

Ősi törvénye az Úrnak: „Alkossunk embert a mi képünkre s hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön, meg minden csúszómászón, mely mozog a földön. Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiuinak és asszonyinak teremtette” (1Móz. 1,26-27). Ennek az isteni tervnek szülöttje minden ember.

a) Tárnyilag így áll elénk az ember: „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1Móz. 2,7). – Mi is késői utódai vagyunk ennek az isteni rendnek. – Megbecsülendő! – Az életkeretnek is ez az útja. Ezért mondja Szt. Pál: „Nagy titok ez, én Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatom” (Ef. 5,32). – Minket is a családi szentély hoz a földre, hogy itt bontakozva égbe térjen az ember kibontakozott élete.

b) **Tartalmitag** ezt közli velünk az élet... **Testi** valóságot a család, **szellemi lelket** az Isten, és az Úr adta **bontakozó talentum-kiteljesülést** is a család biztosítja. – Tehát: ad az Isten és a család, hogy szíromba szökkenjen az ember-virág. – (Mindkét pontnál érinthető a „testi teremtés” evolúciós elméletének lehetősége!...).

2. Új család alapítására neveltetem.

De az élet olyan folyamat, amelyből **új élet** fakad. Az emberiség fennmaradásának ez az isteni terve.

a) Belőlünk fog fakadni a **jövő embere**. Mi tehát **olyan** életet éljünk, hogy tisztán buggyanjon elő a nemesebb jövő nemzedék. – A cél is szent: egyéniségünk sokszorosítása. Legyen szent az eszköz: életünk helyes kidolgozása.

b) Hogy ezen át népesedjék be – az Isten örök országa. Isten teremtő művét egyetemes elgondolásban így zárja be az Írás: „Elkészüle tehát az ég és a föld s minden ékességük és befejezé az Isten a hetedik napra munkáját, melyet végzett és megnyugovék a hetedik napon minden munkától, melyet folytatott, és megáldá és megszentelé a hetedik napot, mert azon hagyott fel mindenmunkájával, melyet végezve teremtett az Isten” (1Móz. 2,1-3). – De az egyéni, szellemi lélekteremtés állandó folyamat, mert az „új életekkel” gazdagszik a földés népesedik az ég.

Bef.: A föld és Ég szülöttje vagyok. Ebben teremtő erő az **isteni Akarat** és a **személyes** teremtő **Szeretet**. – Legyünk olyan produktumok, akiből isteni forrásként robban elő az isteni nemzedék.

2. beszéd: Az én „életforrásom” tisztasága

Bev.: Kezdhetem azzal, hogy felolvasom Ady E. „Patyolat” c. versét. Ez a vers olyan hangulatot szül, amely nagyon alkalmas a **tiszta szülői otthon** felértékelésére és a jövő „szent harmadik” életének értelmezésére. – Kérdezhetem: mit hoztam magammal az én „életforrásom”-ból?

1. Apám, anyám vérét hordom. A mondandók **nem ítéletek** akarnak lenni, hanem olyan megálapítások, amelyet gondosan tisztelő, vagy óvatosan kerülendő **igazságnak** kell tekintenem...

a) A tiszta forrás – tiszta vizet fakaszt... Itt a **tiszta vérnek** eleven sodráról lehetne beszélni (Marcell – Koszterszitz: „Kemény parancs” – **pozitív** része!). – Így fakad – a „tiszta ifjúság”.

b) A kavart „forrás” – csak **tisztulás után** éltet. – Itt a **vér terhe** lehet az érintett tétel. – Van – sajnos- öröklés és teherviselés (Mendel – Correns elméletei). – Persze: mindig azzal a gondolattal fejtegetni, hogy az **nem elítélés**, hanem **önmagunknak** szóló **feladat beállítás** legyen!!! – „Más kárán tanuljon az okos!”

2. Apám, anyám életét alakítom. A vérfolyam lendítő hatalom, de a **családi élet folyása** az egész életemet nevelő behatás.

a) A látottakat veszi át a lelkem... Olyan a lélek, mint a tükörlap, amelyen minden lehelet meglátszik. – „Tabula rasa” a lélek. **Rajta** mégis **elolvashatók** a családi élet „eseményei”.

b) A nevelésemet irányító **belső szülői szeretetet** szívja magába életem. – A szülői otthon – áldozatos életkeret. – Apa – erőfeszítéseit, a jó anya – áldozatos szeretetét adja! Mindkettő – sugárzó erő, amely észrevehetően ivakodik lelkünk mélyére. – Azok a „**suhanc-gondolatok**”, amelyek „faterre”, vagy „öregszivarrá” silányítják le a szülői tekintélyt, nem méltók arra, hogy komolytárgyalás alapjává legyenek! „Tiszteld apádat és anyádat!” (Decalogus)...

Bef.: Igazság marad: a **hozott**, majd tervszerűen **átültetett** és végül az egyszerűen **megfigyelt** hatók lesznek **életalakítók!** – Már **most** készülj erre, testvér! Borzasztó lenne, ha reád is állna Sudermann „Frici” c. darabja.

3. beszéd: Mik az én „hozományaim”?

Bev.: Kissé nehéz tétel, de ha: „Tu qui es”? gondolatában fejtegetjük, akkor igen értékes lesz. – Le kell szögezni: tessék a **teljes** belső igazsággal, **lelkiismeret-vizsgálással** lemérni, hogy milyen „kincsek” és „terhek” könnyítik, vagy nehezítik életemet. – Nyomozzuk végig ezeket és próbáljuk felvenni „lélekleltárunkat”!

1. Vannak – adottak és kapottak.

A lélektan erősen hangsúlyozza, hogy a test és lélek kettősségében indul, majd a kinyilatkoztatás tanítja, hogy a kegyelemközléssel tökéletesül az élet.

a) Mit **hoztunk** mint adottságokat?... Lehet ez testi és lelki. – A testi – azelőző beszéden indulva-

a vérmérsékletre, testi konstrukcióra, belső szekreciós eltérésekre (Kretschmer, Weil) is utaljon!... A lelki tehetségek lehetnek tudományos hajlamok, művészi, kézügyességi, metafizikai stb. odahajlások... Mérd fel, becsüld fel és fejlesztésük, vagy letörésük irányában vedd fel a harcot.

b) Mit **kaptunk?** – Itt a családi környezet ráhatásai magyarázandók. Anyagi környezet, kulturális beállítottság, erkölcsi... vallási élet... Továbbá az iskola, a baráti kör, a szórakozási terület vizsgálendő! Mindezt azért, hogy lássuk – „lélekleltárunkat”!

2. De legyenek gyűjtöttek és kidolgozottak. Ha az első pontban a bennünk lévő **statikai leltárt** állapítottuk meg, most, a második pontban a bennünk élő **dinamikai** adalékok lesznek a vizsgálat tárgyai.

a) A **csak** halmozó – egyszerű „múzeum-ember” lenne. Szinte áll reá a hasonlat: spirituszos üvegben őrzi lélekpalcán az élet adatait... Sivár és értéktelen „kollektor”.

b) A hozott, kapott és **szerezett** energiák kikíváncsoznak a **helyzeti energiát**lenségéből és az **aktuált energiák** világa után áhítoznak (Fejtegetendő!)... Itt van azután a **feladatok feladata!** – Az igazi életszolgálatra törököt **felfokozni és értékesíteni** kell, a gyengítő és pusztító erőket pedig – lélekerővel- **letörni** kötelesség. „Macte nova virtute puer!”... Ne feledd: az élet energiaszűrés, és így az összes létező felett **döntő diadalszerzés** érhető el!! – Módszer: perparva ad austeram!

Bef.: Miért kellett tehát lemérnem életem valóságos „**hozományait**”? Azért, hogy **tudjam: ki vagyok!** Ezt pedig azért kell tudnom, hogy **tudjam: ki leszek!** – Ez a „lélekleltár felvételének” – életlendületet adó **feszítőereje**.

4. beszéd: Milyenek az én küzdő erőim?

Bev.: De a nagy lemérés közben felmerül az a kérdés is: milyenek az én **küzdő erőim?** „Katonasor az ember élete a földön” (Jób 7,1) – mondá Jób. – Kérdés: vajon alkalmas vagyok-e **én** a diadalmas küzdelemre? Különösen akkor, ha leverően sok – az „**életterhem**”?...

1. Alapjában – elégségesek az ember erői.

Óva intendő az ifjú nép, hogy bele ne ivakodjék lelkébe a „**Minderwertigkeit**” nyálkás erőrombolója! Inkább ez szuggerálandó: „Si potuerunt hi et hae... (Szt. Ágoston)... Nem pesszimizmus, hanem diadalmas optimizmus! – De reális-e ez az optimizmus?

a) Természetünk biztosítja az újjá alakulás, a feltisztulás és megerősödés lehetőségét. Itt azután a **nagy megtérők** és **nagy emberek** élete idézhető (Ágoston, Papini, Bourget, Verlaine stb. Nagy tudósok, művészek, államférfiak, szentek...).

b) Isteni kegyelmeink pedig készen nyújtják a **belső megbocsátás, a küzdésben való erőközlés** és végül az **istenivé születés valóságát**. Olvassuk a Szentírásból: „ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3); továbbá: (az Úr így folytatta:) „Simon, Simon, a sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát. Én azonban imádkoztam érted, hogy meg ne fogyatkozzék a hited, hogy te egykor megtérve megerősítsd testvéreidet” (Lk 22,31-32); végül: „Ha bűneitek olyanok is, mint a skarlát, fehérek lesznek, mint a gyapjú” (Iz. 1,18). – Alapjában: ez az isteni Szereteten alapuló és a megváltásnak **egyéni életbe ereszkedő** nagy kegyelme; ez az **ég evangéliuma!**

2. Csak tevékenységükben acélosodjanak a megfeszülő erők. Most azután reá kell térni arra, hogy a **tevékeny ember** is döntő tényező. – Ez itt az **uralom** diadala: „Alkossunk ember a mi képünkre s hasonlatosságunkra, s uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, az állatokon és az egész földön...” (1Móz. 1,16). – De hogyan megy ez végbe – lélektanilag?

a) A megfeszülő erők – erősödnek! (Pl.: izmok trainingje, a sportok előretörése és felfokozott eredményei... stb.). Ez lélek világában is áll (Foerster: „Az élet művészete” c. műve adhat igen szép példákat!).

b) A szükséges kegyelmi erők leesdődnek. Ez már **egyéni** munkánk. Az Evangélium szerint: „Kérjétek és adnak nektek...” (Mt 7,7). – De ezt még **természetes vonalra** is ki lehet terjeszteni. – Tanulás, olvasás, tapasztalatgyűjtés új és új erőforrást fakaszt (Fejtegethetők ezek az „**erőforrások**”)... Sőt érinthető az az igazság is: minél többet merítesz a szellemi kincsekből, annál igényesebb lesz lelki életed!

Bef.: Ha lemértem saját **küzdő erőimet**, akkor bátorítson az az igazság, hogy Istenatyám diadalra teremtett és belső feszüléseim nyomán felfokozódó erővel gazdagított: Fides! Fides! Fides!

5. beszéd: Milyen erőket igényelne életem?

Bev.: Az életházában élő ember azt is kérdi: milyen erőket igényel az **én egyéni életem**? Szinte elmélyedő önkritika és felfelé táruló alázatra van szükség, ha a mostani megbeszélést lélekkel hallgatnók. Most: **magamról** lesz szó, és jobb is volna, ha mindenki maga beszélne Teremtő Istenatyjával. – Az én szavam: csak segítő útmutatás lehet... Mire volna tehát szükségem?

1. Akarás erős lendületére.

Az akarat a szellemi „én”-em egyik legnagyobb tehetsége. Értelmem: fényt vető erő, akaratom: vágyó tehetség. – De **végrehajtó erő** a szabadakarat döntő szava. – De erős-e ez mindig?

a) Sokszor gyenge – a végrehajtásban. Ennek oka: sokszor az erős bűnös múlt, néha a túlzott élvezetvágy és végül az ellanyhuló küzdelemkészség(példákkal igazolandó!).

b) Mindig nevelendő – az állandó megfeszülésben. Itt az **akaratnevelés** módszerei fejtegetendők (pogány: **jóga**, testedzés, önmegtagadás. – De a keresztény önfegyelem: böjt, önsanyargatás mellett – **lelki önfegyelem** emelendő ki!).

2. És az isteni kegyelem égi erejére.

Az ember akarati megfeszülését az égi kegyelem tudja valóban biztosítani. – A **segítő kegyelem** – erősít, a **megszentelő kegyelem** – isteniesít. Ennek várakozó „amforája” az ember. – De kapja-e ezt az ember?

a) Elégséges kegyelmet mindenki kap. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef.4,7).

b) Döntően erős (gratia efficax) kegyelmet a külön hivatott nyer. (Saulus -Paulus. „Az Úr azonban így szólt hozzá: „Menj csak, mert őt választottam eszközül, hogy nevemet hirdesse a pogányok, királyok és Izrael fiai előtt”(Ap.Csel. 9,15). – De ez végül is annyit jelent, hogy Isten ereje mindenkinek életét **az ő elhivatottsága arányában** erősíti és tökéletességre segíti. – **Ez az égi kegyelem** pedig minden ember szükséges ajándéka, mert a természetfeletti erők nélkül nem bontakozhat ki az isteni természetten virágzó isteni élet. Ezért mondja a Mester: „ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3).

Bef.: Akarati és kegyelmi erők megszerzésén fáradozzál ember, és így istenivé alakulhat életed!

6. beszéd: Családi szentélyem – otthon – teremtést mutat

Bev.: Tegyük vizsgálat tárgyává mostani családunk **belső** erőfeszítéseit! – Milyen célok feszítik az én családom áldozatos szülőit? (Pl.: a madárfészek munkája... Prohászka akadémiai székfoglalója: mekkora mélység egy kis fecskéfészék?!...).

1. Otthonomon dolgoztak „enyém”.

Ez a tétel lehet első és szembeszökő megállapításom. – Miben áll ez?

a) Áldozatos munkával szerzi a családapa **az otthon számára szükséges** javakat. – (Színezhető a munka **valóságos** alakban).

b) Szerető gonddal osztja be és értékesíti a legkisebb pénzegységet is – **a közös otthon** javára a jó édesanya. (Színezhető az édesanya munkája!).

c) Végül szellemi és kedélyi kincsekkel is erősítik annak a „kicsi fészeknek” világát, amelyet „családi otthonnak” nevez az apa és anya. – És mindez miért?... Azért, hogy **nekem** kellemes legyen a „**fészke**m” és azért is, hogy engem is erre hangoljon az életük.

2. Otthonteremtés törtetését várja életem.

Ez pedig csak annyit jelent: amit te kaptál, annak **jövő osztására** neveld és hangold önmagadat. – Valójában mi ez?

a) Reánevelődés – az **önzetlen életre**. Ez itt az **egyéni** lemondást akarja kifejezni! Vizsgáld csak: mi mindenről mond le a szülő – a gyermekért?... Legyen az rád nézve és reád vonatkoztatva is nevelő erő!!

b) Reánevelődés – a **szóró** életre. – Itt már arról van szó, hogy a családéletét – a szórás, az adás jellemzi. Még a lemondó áldozat is azért történik, hogy többet adhasson másoknak! – Legyen ez is életereődde!

c) Reánevelődés – a szellemi kincsekkel is felgazdagodó ifjú életre. – Csak az adhat, akinek van! – Kultúr-kincsek, művészi értékek, erkölcsi és vallási életvillanások csak akkor oszthatók, ha az ifjú kor **ennek gyűjtésével** tölti életét. – Ne feledd: **a forrás – a család!**

Bef.: Lebegjen szemünk előtt mint **tükörkép** a jelen családunk élete, amely a **jövő képét** vetíti elénk – kontúrvetületben.

7. beszéd: Családi szentélyem – kifelé ható tevékenységet tár elém

Bev.: A családi szentély központosító tendenciája mellett **kifelé ható** élettevékenységet is mutat. – **Tárgyilag** ez azt jelenti: a családi fészek erőfeszítése **külső életkeretére** is érvényesíti hatását. – De milyen tevékenységet tár elénk a **kifelé ható** életáldozat?

1. Áldozatosan segíti – a családhoz tartozó, de esetleg kívül élő „öregeket” és „rokonokat”.

A család szélesebb pereméhez tartoznak az „öreges” és a „rokonok”.

a) Erősebb kapcsolat fűz az „**öreg szülőkhöz**”. Ezek gondozása a család lényeges feladata. Ok: belőlük és jóságukból élünk. Feladat: nekik öreg korban visszafizetünk! (Elviselő, türelmes lélek kell ehhez. Alapja: szeretet).

b) Kisebb a „**rokonokhoz**” fűződő kötelék ereje. – De tőlük is kaptunk, nekik is adjunk. (Példákkal igazolandó!).

2. Áldozatosan segíti a teljesen kívül álló embertestvéreket.

De a család keretén kívül állókkal is kapcsolatban élünk.

a) Barátaink, tanítóink, jóakaróink... Ezek mind **adtak** és ezen az alapon **várnak**...

b) És a „rokonaink”? Ezekre a Mester szava legyen az irányt mutató: „Szeressétek ellenségeiteket, (tegyetek jót haragosaitokkal) és imádkozzatok üldözőitekért (és rágalmazóitokért)” (Mt 4,44). – De ne feledjük el egyik jeles nevelőnk mondását: „nekem nincs is ellenségem... **Csak** a közös nevezőre hozandó embertestvérek csoportja vesz körül. Ő a feladat számomra. Mégpedig: az Isten-szeretet közös nevezőjére hozandók az emberek!”

3. Végül hűségesen szolgálja a haza közösségében élőket és ezen kívülálló egyetemes emberi séget.

Az emberi nagy közösség két egymás köré fonódó kört tár elénk.

a) Haza az első. – A haza közös eredet, múlt, öröm, fájdalom **sorsközössége**. Ezt szolgálja a „haza polgárának” áldozatos egysége.

b) Az emberiség egyeteme a második. – Ide minden ember beletartozik. – Atyánk az Isten és fiai mi vagyunk – közös egyességben. Ezért mondja a Mester: „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16).

Bef.: Ezekben a **kifelé való tevékenységekben** kell majd nekem is helytállnom.

8. beszéd: Családi szentélyem – végső célbatörésre figyelmeztet

Bev.: A családi élet elsőrendű feladata: a család egybetartozandóságának ápolása és fennmaradásának biztosítása. – Minden, röviden szólva, a földi élet boldogságának megszerzése (Maeterlinck: „A kék madár”). – De az életboldogság nem csupán földi életkeret kidolgozása... Nem elég: felnevelni, kitaníttatni, álláshoz juttatni és férjhez adni... Az ember a Végtelen tartozéka, és így a „hazatérés mi-lyensége” az élet igazi célbafuttatása. Ennek helyes szolgálatát is a család végzi.

1. Tanító szeretettel fűz az ég Urához.

Az „én otthonom” boldogságán, kialakításán dolgozik.

a) Jól tudja, hogy boldogságom telje – az **örök élet** (gyermekkortól vallásosságra nevelt!).

b) Az igazi vallásosságot nevelő munkájának sodra, hogy biztosítsék számomra – az **örök élet** (állandóan az örök tájak felé irányít!).

2. Gondos szeretettel vezet az ég Urához.

Ebben a munkában kettős a szolgálat.

a) Az erkölcsös élet kidolgozása. Ez – Isten kegyelmével – **érdemszerző**. Ezért tartja fontosnak ezt a jó szülő.

b) Az igazi vallásos élet gyakorlása. Ez végül is – Istenhez kapcsolódás. Mégpedig olyan, amely az égi kegyelem csordulását biztosítja (imaélet, szentmise, szentségek stb.).

Bef.: A „jó család” – az „örök családba” tör. Erre neveli serdülő gyermekét is.

9. beszéd: A csodásan „teremtő erők” és a „romboló hatók” értékelése

Bev.: De mik az élet „teremtő erői” és mik az élet „romboló hatói”? Mert hogy vannak ilyenek, az kézenfekvő, tapasztalati igazság. Hogy melyek ezek, arra reátanít és nevel a **családi szentély**. Csak figyelj a jó szülő szeretetén és tapasztalatán alapuló oktatására és vezetésére; reá fogsz döbbsenni életet **alakító** és **romboló erők** jelentkezésére.

1. Hallgasd csak oktató szavukat!

Ez mind – pozitív erőközlés! Persze, több irányban észlelhető.

a) Van ebben **megvilágító** iránymutatás. Itt a gyerekkortól kezdődő **tanításra** kell gondolni. Kifejtendő: a jó anya – apa **tanító** szerepe (Figyelem! Jóakarát, ima, Istenben való bizakodás, templomlátogatás, szentségekhez való járulás stb.).

b) Van ebben **példát adó** irányjelzés. A példa – a szülők élete. Tragikusan súlyos ennek elmulasztása, de mindennél nagyobb ennek bemutatása. A család együttese legyen a nemes élet bemutatója. „Exempla trahunt”!

c) Van ebben **életbontakozást** adó léleksugárzás. – A szó, a példás tett igen nagy jelentőségű. De van valamiféle csodálatos **léleksugárzás** is, amelyállandó fényben tartja a gyermek életét. – Mi ez? A család bizakodó optimizmusa! Hite, reménye és szeretete...

2. Óvatosan kerülj az intően intett rossz behatásokat!

Bár az első a pozitív fényvetés és nevelés, mégis fontos az óvó intés és figyelmeztetés. – Mire terjed ez ki?

a) Társaságok helyes megválasztására. – A személyes életkapcsolat tagadhatatlanul kiható...

b) „Irodalmi” (?) és „művészi” (?) behatások okos befogadására. Az irodalom és művészet **értékek** **értéke**; a kendőzött szenny – mótely!

c) Ösztönös kilengések tervszerű lefékezésére. – **Seneca** szerint a legjobb erény az önfegyelem! – És Krisztus szerint?... És Szt. Ferenc szerint?... Mi tesz **igazi emberré**? A tudatos és tervszerű önfegyelem.

Bef.: **Csodákat** teremt az isteni, kegyelemmel áthatott – **nevelés**, és életet rombol – a fegyelmezetlen tobzódás.

10. beszéd: „Régi család”, „új család” és „örök család” képének felvillanása

Bev.: Az emberi közösség egységes keretben pergeti életét és ez a **család**. – De a családnak hármasság életállomása van. A „**régi család**”, amelyből fakadtunk, az „**új család**”, amelyet majd alapítunk és végül az „**örök család**”, amelyben Istenatyánkkal boldogulunk. – Hogyan lesz ez a hármasság elgondolás az én életemnek lendületet adó feszítőereje? – Nézzük egyenként.

1. A „régi család”...

Arra a családra gondolok, amelynek törzséből fakadtunk és amelynek nevét viselem.

a) **Eredet** – a jellege... Tehát sokat ad. Már olyan értelemben is, hogy életkincsekkel, vagy terhekkel súlyosít...

b) **Nevelés** – a hivatása... Tehát **állandóan** ad. Sokszor a „hozott terhek” megkönnyítésében segítséget nyújt...

Mindkét szempontot figyelembe véve – döntő jelentőségű a „régi család”. De azt nem szabad feledni, hogy mindenkinek feletti a földi és égi kegyeket felhasználó „én” szerepe!!

2. Az „új család” ...Most arra gondolok, amelyben én leszek a család feje.

a) A **jövő képét** varázsolja elém... Milyen léssen az „új otthon”? – ez az életünk örök problémája.

b) Tehát a **jövő teremtésére** sarkallja az életet. – Csak a mostani erőfeszítés teremthet boldog otthon! Ezért van az, hogy a „jövő család” boldogságáért már az ifjúságnak kell hoznia – önfegyelmező életáldozatot.

3. Az „örök család”...

Ez cél. Mégpedig a természetfeletti, de az emberi életben adományozott isteni élet kiteljesülésének **célérése**.

a) Ebben vég nélküli életet él az ember. – Ennek hajnala: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25-26).

b) Ebben a szeretet diadalát éli az ember. – Erről így ír az apostol: „Aki szeret engem, megtartja

tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). A Mester szava ez.

c) Ebben az örök Szeretetben él az ember. – Erről így szól az apostol: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre. Most csak töredékes a tudásom, akkor majd úgy ismerem, ahogy és is ismert vagyok. Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” (1Kor. 13,12-13). Szt. János pedig így idézi a Mesterszavait: „Akkor majd megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, én meg tibennetek” (Jn 14,20). Persze, mindez a hit világában nyer fénybevonást; mégpedig azért, mert **ez az élet a természetfeletti élet végső diadala**.

Bef.: Jó a jelen és a jövő szempontjából látni a „család” hármas vonalú kiszélesedését. Mégpedig azért, hogy ez az ismeret **dinamikailag** értékesítse élethatását.

B/ Az én „új családom” életképe

Az egész második (B) rész arról szóljon, hogy rajzoltassék az ifjú testvér elé a **jövő életképe**, hogy annak **visszaható ereje** legyen a jelen élet, az **ifjú élet** tiszta vezetésének, nevelésének és bontakozásának ütemes, állandó **életrugója**.

Itt azután igen sokat segít a helyes eszmények megrajzolása és a **jövő eszményi élet igénylését** előmozdító értelmes, megragadó életképek beállítása. – Ne felejtse: **az ifjúság az eszmények rajongója!** Ez az Isten adta lélekértékek egyik legnagyobbika!

Tagadd meg, hogy az ifjúság „léha és strici” (ezt nagygyűlésen mondotta egyik felelős volt kultuszminiszter!), de valld: az ifjúság minden jóra alkalmas, az ország, nemzet és emberiség jövőjének „**szent televénye**”. De neveld is erre!!!

1. beszéd: Hová török?

Bev.: Az ifjúság igen sokszor hallja intő és oktató szavakkal, hogy önfegyelméletten dolgozzék – a jövő életért... De hogy mi az valójában? – ezt nem igen hallja. Azzal is telítik lelkét, hogy „ő a jövő reménye és ereje”... De hogy miben? – azt nem igen hallják. – Sőt azt sem sokszor, hogy miben áll a jövő, melyet neki kell élnie és hogy ad-e számára valóságos boldogságot? Olyat, amiért érdemes fáradnia? – Kérdezzük hát: hová tör az ifjúság élete?

1. Új családba...

Ez az első és legközvetlenebb életcél. Ebben két tartalmi érték lakozik.

a) Az első: az ő egyéniségének teljes kibontakozása és a felelősség tökéletes hordozása. – Ez kincs, mert hisz erre tör a fejlődő élet. „Én vagyok az életem értéke”. – Ez volna: az egyéniség diadala!

b) A második: az ő új családi szentélyének megteremtése. – Olyan otthont akar, ahol ő a család feje. Olyan otthont, ahol ő a családi fészek életlendítője. Olyan otthont akar, ahol a boldogság valóságos **otthont** talál. – Ez volna a közösségi élet legelső szent érvényesülési helye.

2. Ezen át – a nagy nemzeti közösségbe...

Ez a cél már szélesedő. – Nem elég ugyanis, sőt el sem határolható a családi fészek a nemzeti közösségtől... Oda kell beállnia, mert ennek szolgálata – a munka útján – kenyeret biztosít.

a) Ő tehát arra készül, hogy munkája útján otthonának kenyeret, lakást, kultúrát stb. szerezhesen a nemzeti közösségből.

b) De arra is készül, hogy **adhasson** tudást, erőt, munkát és önfeláldozó szeretetet ennek a szent egységnek. Az ő lelkében a hazafias érzés olyan nemes, hogy ennek szolgálatára mindent meg akar tenni. (Pl.: a nagy ifjúsági áldozatosak idézendők!).

3. És ezen át – a nagy emberiség közösségbe...

Ez a cél a legszélesebben táruló. – Mit mutat ez?

a) Az élet legértékesebb emberei a tudomány, a művészet stb. nagyjai: örök eszményképek. Mégpedig azért, mert ezek **adtak** az emberiségnek (Pl.: elméleti tudósok, gyakorlati, művészi, vallási nagyok idézendők! Bármilyenterületről és bármelyik. Itt szinte nem is kell válogatni és felsorakoztatni. Mindenki találhat – saját értékelése szerint!).

b) Ezek közé szeretne emelkedni. Ezért érdemes áldozatot hozni. – Ha pedig felébresztjük azt az öntudatot, hogy **mi** is lehetünk egy ezek közül, akkor természetes lendülettel fordul erre az ifjú ember.

Bef.: Hová törsz, ifjú ember? Nézd a közvetlen, közvetett és legtávolabbi életkeretedet, és akkor felébred benned a gondolat: érdemes ezért fáradozni!

2. beszéd: Mit vigyek magammal?

Bev.: Az új otthonba költöző ember mindig csomagjaival érkezik... És az „új családba” érkező?... Igaz, hogy az utóbbinak már „földi otthont” készít a menyasszonyi család, de igen komoly kérdés: mit vigyen oda az új család jövőendő édesapja? – Mi legyen tehát a férfi részéről hozott nászajándék?

1. Tiszta vér sodró, teremtő ereje.

Mit jelent ez?

a) A tiszta vér adományával köszöntünk be a földre. Még a vérszenyező baktériumokat is sterilizálja az édesanya méhe. Ez a legújabb orvosi tanítás. De ennek ellenére igaz marad, hogy az egyszer megfertőzött vérből fakadó élet gyenge és erőtlen. – A tiszta vért tehát **kaptuk**.

b) A tiszta vér küzdelmes védelmét szolgálja az ifjú ember. Ez életfeladat. Nehéz és egy hosszú életszakasz harcának sodródó áramlata.

α) Légy tiszta ifjú!

β) Tiszta vérrrel köszöntesz be az új szentély kapuján! Ezt tehát **szerezzük**.

c) A tiszta vér léssen a jövő nemzedék életerős vérfolyama. Erős élet – csak erős életből fakad. Ez a fakadás pedig a múlt eleven sodródásának eredője. – Ezt az eredőt pedig – ajándék képpen **szüljük**.

2. A magas szellemiség szépséges törtétese...

Amíg eddig a fizikai életről volt szó, most a szellemiekre térünk át. A tiszta vérfolyam mellett – magas rendű szellemiség legyen „férfiéletünk nászajándéka”. – Miben áll ez? Mi legyen lélektartalmunk?

a) Kulturáltságunk életfénye.

α) Legyen életem – kultúrélet. Ennek kialakulása mostani életem gyümölcse (nyelvek ismerete, irodalmi és művészeti ismeretek... Politika, gazdaságtan!)...

β) Legyen életem – kultúr szolgálat! Tanuljak meg valamiben kitűnni! (író, művész, kézipar stb.)...

b) Erkölcsi életünk tündöklése.

α) Ez is teremtés alatt álló... Ezen dolgozzál mostani életedben! Nehéz, de kötelező **értékgyűjtés!**

β) Ez sugárzó erő léssen és az „új otthont” kialakító nevelő erővé alakul. **A jó – „teremti” a jót!**

c) Vallásos életünk kegyelmi csillanása. Ebben azután az a fenséges szépség tündöklök, amely a véges élet értékeit a **vég nélküli élet** színpompájában értékeli.

α) Ezt szolgálja – az ifjú-kori élet átnemesedése. „Szentek legyetek!”

β) Ezt értékesíti „szentek családjává” az új életkeret isteni köteléke.

„Szentek – szenteket szülnek”!

Bef: Így kopogtatva az „új családi szentély” kapuján, **igen gazdagon** érkezünk és igen gyönyörű élethajnal hasadásra számíthatunk.

3. beszéd: Kit válasszak élettársul?

Bev.: Ha isteni törvény is az, amint hogy valóban az, hogy „Nem jó, hogy az ember egyedül legyen” (1Móz. 2,18), akkor isteni akarat az is, hogy ennek folytatására tör az emberiség tömege. Tehát te is, ifjú testvér! – De merre járjak és honnét keressek élettársat? – A mese legendái (elmondandók!) szerint harcok útján szerzendő, de a valóságos életben hogyan találandó?

1. Lelkem életének rezonátorát keresem!

Ez a **jelenben** való körülnézés alapját akarja kipontozni.

a) Éva, az első asszony – Isten személyes teremtménye. Az ő képe tehát – „Isten gondolta asszonykép”. A legszebb: a Szeplőtelenül Fogantatott „életképe”. – A te jövő élettársadat is azok között keresd, akikről lesugárzik – az „Isten gondolta asszony” **lélekgyönyörűsége**.

b) Éva, a te családod szentélyének „életpapnöje” ugyancsak legyen az Isten külön teremtménye.

α) Szülessék újjá – vízből és Szentlélekből. Olvasd csak: „Ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3).

β) Lakozzék benne a Szentlélek ereje. Olvasd csak: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16).

γ) Így legyen „**élethárfád**” rezonanciáját csendítő, egybehangolt „élethangszer”. – Ne feledd: az igazi életharmónia az ifjú korban is jelentkező lélekrezonancián épül!

2) Jövő otthonom áldozatos „**édesanyját**” keresem!

Ez már a **jövőt előrevetítve** akarja az igazi „**szentély-főpapró**” megtalálását megvalósítani. – Milyen jegyeket kell „ebben a választottban” megtalálni?

a) Egységes legyen akaratunk – a jövő szolgálat szent áldozatosságában. – Ez általánosságban azt jelenti: tudjunk lemondó szeretettel egymás mellett élni – **egymás igaz szeretetével**. Ez szerelmen indul és szeretetbe tökéletesedik. – Az ifjak szerelmét felváltja az öregek tisztelő szeretete.

b) Egységes legyen igénytelenségünk és igénytelenedésünk – a „szent harmadikok” életszolgálatában. – Ez már részletes élet-egybehangelődés. – De mire terjed ki?

α) „Egyke”, „egyse”, vagy „akárhányat az Isten küld” (lehet magyarázni a neomalthusianizmust). Ez – befogadás kérdése.

β) Az áldozatos felnevelés önzetlensége. – Ez az állandó munka kérdése.

γ) Az „örök partok felé törés” teljesen egybecsendülő keresése! (Magyarázandó az egyes vallási felfogások lényege!?!).

Bef: Kit válasszál tehát élettársul? Ne „Venus adományai” szerint, hanem az Isten adományainak kidolgozási foka szerint értékelj! – De itt is – **lélekrezonátort** keressél!

4. beszéd: Hogyan szolgáljam jövő életszentélyemet?

Bev.: Most részletesebb fejtegetése jön annak az előző két megbeszélésnek, amelyet a „hozomány” és a „választás” kérdésében fejtegettük. Mégpedig azért szükséges ez, mert az **általános tételnek gyakorlati** magyarázata is nélkülözhetetlen. – Mivel gazdagítom tehát „élethozományommal” jövő családi szentélyemet?

1. Gazdagon kibontakozott ifjúsággal.

Ennek **gyakorlati** értelmezése így bontható részekre és így alakul mostani életem igazi feladatává:

a) minden erőfeszítést megteszek, hogy **kenyérkereső pályát** találjak.

α) Ez nagy, hosszantartó munka.

β) Ez a „gyerekházasságokat” lefékező erő. Ez **családfenntartóvá** való felkészülődés.

b) Minden erőfeszítést megteszek, hogy „természetes erkölcsű”, nemesen gondolkodó és élő ember, **férfiember legyek!**

α) Ez a férfibüszkeség alapja (fejtegetendő!).

β) Ez a családapá nemességének létfeltétele (fejtegetendő!).

c) Minden erőfeszítést megteszek, hogy természetfeletti értelemben is **kimagasló** legyek.

α) Ez vallásos életemet tárná családom elé.

β) Ez az Isten kegyelmével áldott házasságomat tenné **örök**, szereteten alapuló, törhetetlen és **egy élettársra** vonatkozó **szent kötelékké**.

2. Áldozatosságra nevelt belső fegyelmezettséggel.

Ez azután olyan **különleges és nélkülözhetetlen életjellemvonás**, amely eredőként robban ki a fent színezett életből. – Egy szó az egész: **fegyelmezettség**. – Mire vonatkozik?

a) Az otthoni igényeskedés mérséklésére. Ezt már alapvetésben magaddalkell vinned, de új otthonodban szorgosan kell gondoznod. Jelszó: ne quid nimis!!

b) A „családi körön kívüli élet” kevésre becslésére. – Az „otthonszeretés problémája (!).

α) Az otthon – legyen „otthon”! (korcsma, klub, társaság?...).

β) Az igazi élethűség finom, állandó szolgálata. – Esküd köt, életed élje!

γ. A **család együttese** legyen az **együttes életöröm élvezője!** (Színház, kultúra, művészet, mozi keresés stb. stb.). – Jelszó: egy a házasság szent kerete, legyen együttes az élet tiszta örömeinek élvezése!

Bef.: És befejezésben kérdezem: valóságos szolgálat lesz – e ez, – ha igen, valóságos boldogságtelemessé válik-e ez? – Igen! Igen! Igen! – A „hozott életkincsek” az új otthon értékeivé válnak, az „új otthonban” való áldozatos élet pedig a **családi boldogság** forrása lesz.

5. beszéd: A szerelem lobbanásának megszentelése

Bev.: „Illúziók”, „lidérctüzek” és „szerelmi lobogások” tulajdonképpen – fejlődő életjelenségek. Alapvetésben **Istentől jönnek** és célratörésben **életfakasztásra** hivatottak. Épp ezért nagyon, de nagyon szentnek kell tartanunk, mert megjelenésük a szent, Isten tervezte élet előfutárai. – Mi ez valóságban?

1. Isteni élettervek előfutamosítása és jelentkezése.

Ez már arra enged következtetni: itt **szent** dolgról van szó.

a) Szent – Isten tervében.

α) Maga az Úr mondja: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette”(1Móz. 1,27).

β) Az emberi természet is elemien igényli. – Ez is arra vall, hogy a **természettörvény** csendül a házasság életében.

b) Szent – az Isten célrendelésében. – Miért a szerelmi lobbanás?

α) Figyelemfelhívás – a jövő életre. Magát a felserdült fiataalt a szerelemérzés ébredése a jövőt szolgáló életre indítja.

β) Élettani és lélektani megvalósításnak valóságos, hangoskodó igényese. – Ezt pedig mint **szent célt** akarja az Isten.

c) Szent – az élet szolgálatában. És maga az életközösség hogyan lészen **szent** Isten tervében?

α) Gondolj csak az Írás szavára, amely így szól a jövő élet törvényéről: „A kettő testben egy lesz”(1Kor. 6,17).

β) De gondolj csak arra, hogy a két emberi élet teljes szereteten alapuló egysége – a **jövő élet forrásfakadása**. – Nem látod azt, hogy még az életfakadás is – szereteten indul? – Ne felejtsd: az érzéki öröm **mellékszörej!**

2. Legyen tehát ez az érzéshullám az ifjú ember szent életértéke.

Ez a kérdés azt akarja magyarázni, hogy a szerelem igazi lobbanása a szent és a titokszerű élet csodás jelentkezése. – Hogyan értelmezendő? Szentül. – De hogyan kezelendő? Szentül. – Gyakorlata?

a) Lélekszentélyben istápoljuk. Ez azoknak a titkos érzéshullámoknak egyike, amelyiknek egész pontosan jelzendő eredete ismeretlen.

α) Megjelenik és fellobban. – Sokszor felfigyelésen indul, majd szimpátiával jelentkezik, itt – ott hirtelen fellobbanással tör elő...

β) Mit jelentsen az ápolás? Csendes, megfontolt mérlegelést, kutatást: vajon komoly kezdet és komoly célok lobbanása – e? Egyszerű **érezési lobogás** – csak érzékiség!!

b) Csak a lélekbizalmasok előtt reveláljuk. – Ha lemérve lemértük, akkor a jövő életkincsként a lélek szentélyében őrizzük. – Kik előtt lehet „nyílt titok”? Szülők előtt, lelkiatyák előtt és kivételesen igen jó barát előtt. – De itt figyelmeznit kell: ha ez csak „játékos érzéshullám”, vagy érzéki ösztönzsongás, akkor **nem szerelem**.

c) És Isten kegyelmének leedsésével tápláljuk. – Itt a hangsúly az **Istenkegyelmén** pihen. Miért?

α) Isten adta a szerelemmel induló családalapítás törvényét. Tehát az Ő kegyelme kell ennek helyes léletté teremtésére.

β) Isten segítségével fejlesztheti szentté és tisztává szerelmi életünk előkészítését.

γ) Végül Isten kegyelme áldja házaseletünket és teszi boldoggá, gyümölcsözővé életfészünk. – Ezért kell kérni erre – Isten áldását!

Bef: Hogy kell tehát megítélned? A legszentebb élet és életszolgálat hajnala hasad életed horizontján, becsüld és hódolattal fogadd – az életszolgálat szent hirdetőjét!

6. beszéd: A szerelem jövőt ígérő értéklése

Bev.: A szerelemérzés világának felületes értelmezése az a közvetlen „boldogság”, vagy „vágyakozás érzés”, amely első pillanatban feltűnő jelensége. – Mivel a szerelem az én kiteljesülésének, sokszorosításának belső lendületéből indul, azért **sokkal mélyebb gyökérezetig** kell eljutnia a felfigyelő embernek. – Mit tár a komolyabb megfigyelő embernek a szerelem?

1. Élettartalmat nyer az ember élete.

A helyes mérlegelésnél két szempontra kell felhívni a figyelmet.

a) Vajon csak boldogságérzésért gerjesztő életjelenség? – Ez a hedonisták naív állítása. – Az igazság ez:

α) van benne mellékszörszerű élvezet.

β) De mindenekfeletti benne az érzéshullámban előfutamozott jövő szolgálat.

b) Vagy a két nem szeretetkapcsolatának boldogság zsongítása?

α) A házasság nem **életrév**, hanem **életáldozat**. – „Matrimonium est sacrificium sanctissimum vitae”.

β) De az igaz, hogy szerelmen induló és szeretetbe torkolló legszentebb közösségi élet.

c) Vagy talán a közös életből fakadandó életszülés csodájának előfutamozása? – Ez a kérdés már jó helyen kopogtat. Igen! Ott arról van szó, hogy a „közös házaseletből” fakadó „szent harmadik” jövő megjelenségét daloló életszimfónia.

α) A „dal” **tartalma** – a jövő élet.

β) A „dal” akkordja – a szerelmi élet érzéshulláma.

2) A személyiség sokszorosodását adja a szerelmi élet isteni kerete.

De ügyelni kell a megítélésnél arra is, hogy a szerelmi érzés, a közös egybetartozandóság és a „szent harmadik” altruisztikus felértékelése mellett reádöbbenjünk arra a szent **alanyi értékre**, amelyet a szerelem hoz az emberi életnek. – Mi ez?

a) Ennek **kiseb**b jellegű értéke az élet boldogságának: ösztönös boldogságának élvezése. – De ne feledd: ez kezdet és **csak** „mellékszörsz”.

b) Ennek **magasabb rendű** értéke a házastársak testi és lelki szeretetének diadala. Szeretet az ember életigénye! Ennek kibontakozása a szerelmen indul és, amint fent mondtuk, a szeretetben tökéletesedik.

c) Ennek legmagasabb rendű **isteni** értéke: az utódokban valósokszorosítása az ember egyéniségének. – Az emberi élet alaplendülete: **saját életének fenntartása**. – Ebben kettős vonal jelentkezik. Az egyik természetes, a másik természetfeletti. A természetes – az egyéniség sokszorosításában (gyermeknemzés!) talál érvényt, a másik az egyéni **személyes életnek** végnélküli fennmaradásában diadalmasodik. – Így lesz a szerelmi élet – szeretetté növekedő; és így lesz emberélet **tartalma** – az egyéniség sokszorozódása! – Csak a természetfeletti életben marad az ember szeretete, egyéni fennmaradó személyisége – az örök Szeretettel egybefonódó boldogságforrás.

Bef.: Mi tehát a helyes értelmezés? – A szerelem szolgálatra nevel és a szolgálat a személyiség sokszorosodásának boldogságát adja.

7. beszéd: A jövő valósága – a jelen minőségének függvénye

Bev.: Az ember természetéhez tartozik, hogy állandóan maga elé rajzolja a **jövőt**. Azt, amit akar, azt mindig színezi, élénkíti. – Persze mindez a képzelet játéka, mert hiszen a jövő a lehetőségek kétes ködébe zárkozik. Sőt ősi lelki regula: éld a jelen napját, mert a jövő csak akkor a tiéd, ha „**mává**” varázsolódik (Lasance). – De igaz-e ez a tétel? Azaz igaz-e olyan értelemben, hogy jelenünk és jövőnk között semmi összefüggés sincs? A felelet kettős létszen.

1) A jövő minősége a jelen következménye.

Mit jelent ez a megállapítás?

a) Tanítja a **jelen és jövő szerves** kapcsolatát. A lényeg itt ez: a **jelen** a jól végzett napi munka eredményét adja örökségül a **jövőnek**. Minél többet adunk belőle, annál több erőt, lendületet és élet-szírmot bont ki belőle... Tehát így kell gondolkodni: a „jelen” nem temetkezik „holt múlttá”, hanem az élet áramlása erejével ható tényezőket ad át a jövőnek.

b) És tanítja az **egymásból fakadás** szoros **összefonódását** is. – Ez már nemcsak azt hirdeti, hogy a „ma öröksége” a jövő lendítője, hanem azt is tanítja, hogy a „jelen” létszen a „jövő” édesanyja. – Az összekapcsolódás tehát: **geneológiai és ontológiai**. – Akarsz tehát **szép jövőt**? – Ennek szülőjévé ne mesítsd jelen életed!

2. A jövő boldogsága – a „jelen harcainak” diadalmas eredője.

Most azután nem egyszerű geneológiai és ontológiai összefonódásról lesz szó, hanem az ember „eudaimologia”-jának érvényéről fogunk szólni. Mi az egyes ember, a családi szentély és minden ember életlendületét adó indítója? Egy szó a felelet: a **boldogság vágya**.

a) Erről szól már **Szókratész**, mikor a „daimonion” – t úgy állítja a lelkünk elé, hogy az az „eudaimonikus” életet szorgalmazza. – Arról szólnak a szépírók beláthatatlan seregei, akiknek klaszszikussá kibontott gondolatát **Maeterlinck** „Kék madár” színdarabja, vagy **Ibsen** „Peer Gynt” – je reprezentálja.

b) De erről beszél az égi Mester, mikor az emberi boldogság fokozatait, gyökérzetét és érvényét tanítja (Olvasd: Máté 5-6-7.fej.).

c) Erről álmodozik minden ember, aki életévbe akarja juttatni önmagát, hogy a „biztos és szerető otthon” világában élje boldog felnőtt életét.

α) A **szerelem** indító hulláma – boldogság felfakadásnak jele; a családi szentély megalapítása az „otthon boldogságának” igénylése; a „szent harmadik” igénye az „élő és jövő virágzásra törő gyermeknép” igénylése. – Mindezek gyökérzeti indítója: a boldogság igénye.

β) Az **isteni szeretet** is – a lelki vonalon! – olyan indító hullám, amely az emberi élet **vég nélküli boldogságát** akarja. – Figyeljük csak meg az életet! A föld keretében boldogságot kereső és életének kiteljesülésében is boldogság után áhító.

Bef: De ha ez a vágy kiolthatatlanul él az ember lelkében, akkor a **jelent** olyanná kellene tenni, hogy az a **boldog jövőt** robbantsa elő!

8. beszéd: „Jelent” élj – a „jövő” szemszögéből!

Bev.: Ha ez azonban úgy van, hogy a legszentebb szolgálat és legtisztább boldogságot adja a „sokszorosított egyéniség beköszöntése”, akkor elemi erővel tör előre ez a feladat: legyen **jelened** ennek a **jövőnek** szolgálata! – Nézzük most azt a kérdést, hogy hogyan és milyen életelvek gyakorlása útján lehet ezt megvalósítani?

1. Ösztönösen kielégült élet – fecsérlő.

Ez az első és **negatív** megállapítás. Itt valójában az a tiltó hang hangzik az ifjú ember lelkében: cave carnem! Óvakodjál a test ösztöneinek kiélvezésétől!

a) Figyeld csak a hangos tiltó és óvó szavakat!

α) Venus és Bacchus ellen szólnak a pogány „nagyok”: Epiktétosz, Szókratész, Platón, Arisztotelész, Seneca, Cato, Buddha stb. – Intő szavuk: önfegyelem, önfegyelem!

β) De hallgasd csak az Írás szavait. Dörgő hang ez a Decalogusban: „Ne paráználkodjál!” (2Móz. 20,14). Hasonlóan kemény és az örök élet boldogságának elvesztésével szankcionál az Újszövetség: „Sem parázna, sem bálványimádó, sem házasságtörő, sem kéjelgő, sem fajtalan, sem tolvaj, sem kapzsi, sem részeges, sem átkozódó, sem rabló nem részesül Isten országában” (1Kor. 6,10-11).

b) Figyeld csak az életet pusztító „hedonizmus”-t elítélő „életszavakat”. Ezek már valóságos ítéletek.

α) Tönkreteszik – a testet. Rugalmasság, ellenállás elpusztul. Sőt betegségek jelentkeznek. (Az „önkielégülés” hatásai és a nemi betegségek ismertetése!).

β) De elernyeszti – a lelket is. „Fáradt”, tehetetlen, földre hanyatló, eszményeket temető ember léssen. – Későbbi foka: a „moral insanity”. – Egy szóval szólva: **élettragédia**.

2. Önfegyelmezett életed – jövő boldogságát ígérő.

Ez a tétel két részben fejtegetendő. Az egyik általános tételt mond, a másik részletesen bontja ki a feladatot.

a) „Jövő ígérétének szolgálatában” tegyen a „jelen”... Hogyan?

α) A jelened legyen – önfegyelmezett.

β) A jövő léssen – diadalmas és erős.

Tehát jelszó: **most** kell erőfeszítéssel dolgoznod, ha **jövőd** kialakulását áhítod. Magad vagy „életed kovácsa”.

b) De a jövőt szolgáló munkában – emel a belső fegyelem. Ebben is kettős a részletfeladat.

α. Készségesen dolgozni a **testi vonalon**. – A túlzott kényeskedés és kényelmeskedés kerülése! De az erős testi munka, kirándulás, sport, önmegtágadás és „erőtranszpozíció” is végrehajtandó (Foerster: „Az élet művészete”)!

β) Készségesen dolgozni a **lelki vonalon** (asztkézis!). – Az ösztönös életigény gyökere: az örömkérés. Legyen itt a **szellemekben való örömkérés a kiemelt (ide – értendő a tudomány és a művészet!)** – De fokozandó imígyen: az **erkölcsi örömkérés** is sokat segít. És döntő: a kegyelmi transz-

condens erők vétele. Azért értelmezd a következő szövegeket: „Fölment a magasba, magával vitte a foglyokat, s osztott az embereknek ajándékokat (Krisztus)” (Ef. 4,8) és : „Örvendjete az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjete!” (Fil. 4,4). – Ha mármost az örömkeresésben a **fel-sőbbrendű öröмок** megszerzésével dolgozunk, akkor a pillanatnyi öröмок leértékelését és ragadó erejének lendületét is kisebbítjük.

Bef.: Foglaljuk össze a fentieket imígyen: **boldog és tiszta jövőd a jelened függvénye!**

9. beszéd: Az „illúziók”, „lidérc tüzek” és „komoly szerelmi lobogások” az életfejlődés állomásai

Bev.: Amikor az ifjú ember saját belső erőinek kibontakozását észleli, akkor a gyermekkor, ifjúkor és felnőttkor állomásain való átutazást állapítja meg. Ez az „állomásjárás” a családi szentélyhez jutás végállomásán is megállapítható. – Mivel azonban a szerelmi élet vonala az érzelem világához tartozik, azért a fejlődő szerelemnek állomásait is a belső világban kell megtalálni. – És mik ezek? – „Illúziók”, „lidérc tüzek” és „komoly szerelmi lobogások”. – Álljunk meg az ifjú ember egyes „életállomásánál” és vizsgáljuk meg, hogy mit jelent az egyik és másik az ember életében?

1. Az „illúzió” – figyelemkeltő kopogtatás.

A legkisebb gyermekkortól kísérheti az emberpalántát...

a) Gyökérzete? – A természet vonzódása a másik nem felé. Nem kell azt hinni, hogy ez tudatos. Sőt: a legkisebb korban általában – taszító. A kisfiúk nem is játszanak leánykakkal, mert „azok leányok”...

b) Jelentkezése? – A serdülés elején már észlelhető. Ilyenkor a fiú körmei tiszták... ruhája rendezett... tánciskolát is szeret... stb. – Mit kell róla tartani? Ezt: **helyes és természetes**, de nagy jelentőséget nem tulajdonítunk neki, mert **átfutó illúzió**... (Itt Tóth T. „A tiszta férfúság”-ából lehet olvasni!).

2. A „lidérc tüzek” könnyen perzselő futólángok.

Ez az előző folyamánya és esetleg az ügyetlen környezet ébresztgetésének eredője.

a) A természetes az, ha fellobbanó illúzióból lángocska lobban és gyerekszívet tüzel. – Úgy kell helyesen gondolkodni róla: természetes fejlődés, a szervezettel is kapcsolódó eredmény, de figyelendő, hogy ösztönös lángot ne kapjon (Itt ki lehet térni a Koszter atya féle „Viharzóna”, „Kamaszok” és Marczell-Koszterszitz: „Kemény parancs” – ra)!

b) De ügyetlen és antipedagógikus, ha a családban élesztik olyanformán, hogy „tréfa tárgya”, vagy hogy „ez, vagy az, a Bözsi... lesz a feleséged...” hangzanak. Nem nagy jelentőségű, de kár a paraszat izzítani...

3. A „komoly szerelem” életet irányító életrezdület.

Ez már az élet igen komoly állomásánál lobogó „élettűz”. – Örök tisztelettel nézzünk reá, mert Isten terve szerint életfakadást hozó teremtő erő.

a) Mik komolyságának **jegyei**? A jegyek ezek:

α) a jövő élettárskeresés eredője;

β) az áldozatok hozására indító érzéshullám (tanulás, önfegyelem, munka, erkölcsi megfeszülés! – A „menyasszonyjelölt képe” – életet fejlesztő erőforrás);

γ) örök hűségre figyelmeztet!

b) És mik komollyá fogadásának **feltételei**? Ezek a következők:

α) életét tartalmassá teszem;

β) csak az egyetlenhez ragaszkodom;

γ) magamat hozzá idomítom;

δ) és így lelkünk hárfáját **egy hangra** hangolom.

Bef.: Jól jegyezd tehát meg: ezek **állások**. Olyanok, amelyek után a végállomáshoz – a szentségi házasságkötélék felvétele után – a családi szentély **végállomásához** jutunk.

10. beszéd: Az „egyért mindent” elvnek előretörő dinamikája

Bev.: Az igazi szerelem – a házaset szentélyébe vezet. – Megindulásban is az az igazi jellegzetes vonása: áldozatos szeretetszolgálat a szeretett személy felé. Kiemelt mozzanata: mindig hoz és sohasem visz! (Pl.: a „darázs nép” rabol és elfogyaszt, a „méh nemzedék” gyűjt és mézet termel). – A kifeje-

lődés vonalára érve – házaseset! – áldozatos szeretettel szolgál, hogy boldoggá tegye szíve választottját és boldoggá teremtsé családjának minden sarját. – Mi tehát az igazi szerelem belső dinamikája?

1. Minden életjavát szeretettel fordítja a szeretett „élettársjelölt” felé.

Az ismeretség ideje már erre vezeti az egymásra felfigyelőket...

- a). A szeretet néma és mégis beszédes jele a virág, a levél, a kis ajándék...
- b). A szeretet lélekjele: a jövő együtteséért végzett tanulmányi erőfeszítés. Kevesebb az élvező szórakozás és több a komoly munka!
- c). A szeretet egybefonódó jele: az egymást keresés és egymáshoz nevelődés lélek-erőfeszítése. – Tiszta lelkű menyasszonyok – tisztává nevelik az őket szerető vőlegényeket is!

2. És minden életértékét áldozatul hozza a családi szentélyboldogságáért.

Most az az élet következik, amelyet áldással, szentségi áldással indít el az Isten. – Mi ennek belső dinamikája?

- a). Az „új asszonyért” dolgozik a „fiatal férj”. Itt kettős vonalon kell dolgoznia az új férjnek.
- α). Az első a kenyér, a ház ellátásának áldozatos szolgálata.
- β). A második a lelki egybehangelődésnek készséges hajlékonysága. – A jellem szilárd legyen, de a jellemzilárdtság a szeretet melege hatása alatt finom hajlékonyságot mutasson.
- b). Az „új férjért” áldozatos az „új asszony”. Itt is kettős feladat – teljesítés biztosítja a boldog életet.

α) Az első a szerzett „kenyér” szeretetteljes felszolgálása és beosztása. A családi boldogság igényelheti: az apa **kenyérserző**, az anya **„kenyeret osztó”**.

β) A második a család dalos, derűs lelkületének szolgálata. – Az angol mondás szerint: mosoly őrzendő a szájunk csücskében!... Az asszony legyen az „élő mosoly”. – Még akkor is, ha baj felett kell uralkodnia. Még akkor is, ha betegápolással áldozatos éjszakákat kell eltöltenie.

Bef: Végeredményben mi állapítható meg – a szerelem dinamikáját illetően? Az a csodálatos és önzetlenné nemesedő egymás felé való húzódás, amely mindent ad, hogy az „egyed” magáénak mondhasssa. – De jól jegyezd meg: a boldogság boldogsága csak akkor várható, ha az „egyed” **test és lélek teljes szeretetében**, egybehangelődő életszolgálatban lesz a hitvestársaké!

C/ Az „új családom” életforrás jellege

Az Úr teremtő tervében a férfi és a nő életközössége az „új élet”, a „szent harmadik” forrása. – Azt is lehetne mondani: az ember életközössége – a föld és ég népesedésének eredete. – De az is igazság, hogy az **egyéniség sokszorosítása** – a házaseset igazi hivatása. – Végül is ez az igazság: életforrás az emberi házassági közösség! – Ez az **„életforrás” jelleg** azután állandóan parancsoló. Mit parancsol tehát? Mi a házaseset „tízparancsolata”?

Hogy erre a nagy kérdésre alapos választ tudjunk adni, azért legyen szabad a következőkben olyan **olvasmányokból elvonható anyaggyűjtésre** utalni, amely széleskörű kitekintést és így alapos gyakorlati iránymutatást biztosít.

Mik legyenek tehát **olvasmányaink**, amelyekből gyűjthetünk?

a) Elsősorban **alapozzuk meg a hit – és erkölcsstani felfogásunkat**. Mégpedig a természetes erkölcs és a természetfeletti erkölcsi élet szemszögéből.

A **természetes élet** ismeretét adják az anatómiai, biológiai tanulmányok. De erősen kiemelendő az a tény, hogy a szexuális **visszaélések** élettani, örökléstani és lélektani pusztulást hoznak. Sőt ennek a kérdéskomplexumnak érintése mellett figyelem fordítandó a „polyandria” és „polygamia” kutatásainak eredményeire is! Ugyanitt gyűjthetők azok a tudományos megállapítások is, amelyek az „egyke”, a „senki” problémáinak erkölcsi, gazdasági és nemzetfennmaradási kérdését érintik (neomalthusianizmus). Majd komoly tanulmány tárgyát alkossák a **serdülés élettani és lélektani** kérdései. Ezekkel igen sokat foglalkozzék a nevelő, mert ezek a kérdések nagyon érdeklik a benne küzdő ifjúságot.

A **természetfeletti élet**, a szentségi házaseset területén a házasság előtti, alatti és utáni élet kérdései a megbeszélendők. Épp ezért olyan könyveket forgasson az előadó, amelyek a kegyelmi erők értékesítését értelmezik. Itt a teológia, az erkölcsstan és aszketika területét ajánlhatnám. – Mindenkinek van tankönyve. **Ezekben idézett művek javát** kell olvasgatni.

De ki kell egészíteni az isteni életet élők **élettörténetével**, amely a **gyakorlati megvalósítás lehe-**

tőségét tárja elénk. És itt nemcsak az igazi kegyelmi élet hőszait kell olvasgatni, hanem olyan pogány írókat is (Pl.: Epiktétosz, továbbá Seneca, Marcus Aurelius, Cato stb.), akik a diadalmas tiszta élet himnuszait zengik.

b) Másodsorban **foglalkozunk az ellentétes irányt képviselő naturalisták műveivel is.** – Természetesen gondolni kell azokra, akik egyszerű „életfunkcióvá” teszik a szexuális életet... Majd foglalkozni kell Freud és követőinek „pszychoanalitikus” irányzatával, sőt nem szabad figyelmen kívül hagyni azokat az irodalmi, művészeti kilengéseket sem, amelyek a „szép köntösében” akarják megkedveltetni az erosz birodalmának „Venus barlangjait”.

Sajnos, ezzel azért kell foglalkoznunk, mert az ifjúság érzéshulláma könnyen sodródik errefelé... Különösen, ha ez a „haladás”, az „éltetés”, az „életboldogság” vinnyettái alatt jelentkezik. Még a prosztitúció gazdasági és erkölcsi nyomása is megismerendő, mert ezekből is igen sok értékes tanulságot meríthet az ember.

c) **Végül harmadsorban** egyenesen ismernünk kell azokat az irodalmi, szépirodalmi, sőt ponyvajellegű műveket is, amelyek az ifjúság körében foroghatnak. A jelszó: a vezér ismerje az életút veszélyeit!!! Ide értendők a színházak és mozik is!

Hogy pedig irodalmilag is lássuk a kérdéseket, olvassuk el Merkelbach: „De temperantia” c. fejezetét. Továbbá forgassuk Marcell: „Érosz és Étosz”, Kecskés: „A házasság etikája”, Schütz: „A házasság” és Koszterszitz bölcs műveit...

Utolsó megjegyzés: a most következő részek **felelni akaró** gondolatsorokat közölnek, de – az erkölcsstani tanulmányok kiegészítése, illetve visszaidézése mellett – **átfutandó** a házasság **egysége, örök kötelék jellege**, az „egyke” probléma, a házassági **önfegyelem**, a **hedonizmus problémája**, a **vegyes házasságok**, gyermekek vallásos nevelése stb. stb.

Mi – irányelveket adunk, ez a prefektusi óra hivatása; a hittantanítás – részletes magyarázatokat adjon.

Lássuk most az egyes előadásokat.

1. beszéd: Legyen tiszta – a vérem!

Bev.: Az életfolyam élettani tartalmát a **vér** adja. – A forrás csordulása a tiszta víznek előrebobbanása és a csermely kristály vize a táncoló napsugár finom tükre, és a báránynép éltető itala... A mocsárrá silányult vizek kuruttyoló békák tanyája... – Az emberiség életsodródásában legfontosabb élettani tartalom: a vér. Ennek tisztán tartása a házasság első és igen fontos parancsolata. – Hogyan szolgálандó ez a parancs?

1. Zárt szentély legyen az élet házassági kerete. Ezért tanítja az Egyház: **egység** a házassági élet alaptörvénye: férj és feleség!!

a) A magaddal hozott életerő – a család kizárólagos kincse. Nincspolygamia... Nincs polyandria... Ezek csak „lélekölő beszédformák”, amelyek anéhez életparancsok lazítására állítottak fel...

b) Az életkincs kizárólagossága – az igazi életfakadás tavaszi ereje. – Az egységes család létszen az „erős nemzedék” életforrása. Mégpedig azért, mert a **kitartó szeretet** – állandó áldozatosságra hangolja a lelkeket. Az áldozatosság pedig erőforrás!!

2. Lélekfegyelemmel zárassék a vérközösség életszentélye! Itt a **monogamia** és **polyandria** problémája kerüljön megbeszélésre. De **pozitíve** magyarázandó a „házasság” **zárt** kerete!

a) A házasság is parancsol – kifelé való zártságot. Ennek tartalma:

α) szembeszállni a **kifelé** húzás bűnös viszonyaival (a bűnös „háromszög” probléma!?!).

β) Hűséges egységben élni a házasság keretében (a „barátok” és „barátnők” problémája! Innen ered – a szennyes vér!!).

b) A házasság is parancsol befelé való önfegyelmetséget! De a tisztaházasság a **család belső életében is** önfegyelmet parancsol. Ennek elfeledése – belső zavarok okozója.

α) A szerelem és szeretet – természetes életkeret parancsol. A házasság célja és ténye – isteni eredetű. Tehát: nem kéjelgés, hanem **életszentség** (Itt ki lehet térni az ösztönös visszaélésekre, az „egyke”, a „birth control” problémájára!).

β) A természetes keret pedig önfegyelmet és több **megtartóztatást** igényel. A természet maga kívánja (terhesség ideje). A fegyelmetszett ember ezt kövesse (betegség, gyengeség, esetleges gazdasági bajok idején). Tétel: a házasság **szentség** és nem **csak** ösztönös életkeret! (Olvasd: Schütz: „A házasság”).

Bef: Az élet axiomája legyen: a tiszta vér a tiszta ifjúság igazi forrása.

2. beszéd: Legyen tiszta – élettársamról alkotott képem!

Bev.: Ámde aki ilyen tisztán őrizte és őrizni akarja „vérfolyamát”, az **lélekben is** tiszta házaseslet eszmekörében éli ifjúságát és jövő életét. – Mivel az életszentély a férfi és a nő szent közössége, azért az önmagából tisztává alakító ifjú ember a jövő szentély „papnőjéről” is a „**tiszta életeszmény**” képét rajzolja maga elé... Kérdezzük csak: milyen legyen az „én családom jövő anyjáról” alkotott életképem?

1. Legyen életképem – a tiszta lány.

Már az „előkészület” ifjúkorában ezt a képet rajzoljam magam elé. Az lehet jövő gyermekem édesanyja, aki áldozatosan érzi lélektisztasága hamvasságát!

a) Nem a külső dísz a döntő.

α) Vagyon? Eredet? Törzs?... Ezek lehetnek értékek, de nem lényegesek.

β) Szépség? Kell ez, de értékesebb az erényköntös.

γ) Vagy kultúra? Inkább ez az igazság: egybecsendülő kultúrfokra van szükség. Ez nagy kincs, de nem mindenekelőtt a boldog együttélés érdekében!

b) Hanem a **belső tisztaság** – az értéket adó. A külső és a lelkiemelkedettség (kultúra) érték ugyan, de a döntők a következők:

α) Lélektisztaság. Ez már a testi érintetlenség mellett az erények világára vonatkozik (gondolkodás, életstílus stb.).

β) Lélekkultúra. Ez pedig a valláserkölcsi életet érinti. Csak olyan szerelem lehet életerős, amely Istenre támaszkodik!

γ) És áldozatos szeretet. Ez pedig a belső, lemondó készséget hordozza magában! – Nem lehet igaz családanya a hedonista leánynemzedék!

2. Legyen életképem – az áldozatos asszony.

Az „áldozatos asszony” képe azt jelenti, hogy úgy képzeljem magam elé jövő házastársamat, hogy az **egész életét** – a családnak szentelje. Legyen lelkében a házasság: szentségi életáldozat.

a) Önmagát áldozza – a családi szentélyért. – Hát nem az „örömök otthona” a házasság? – Nem!

α) Lemondás – az életközpontiságról (a leányt mindenki keresi)...

β) Lemondás – az élet örömeiről (az asszony – a családé!)...

γ) Lemondás – önállóságáról (az asszonyt a kötelességek irányítják)...

b) Önmagát áldozza a jövő életért. Ez az áldozat a legnagyobb és legszebb.

α) Ő maga beleolvad – gyermekei szeretetébe.

β) Ő boldogságát találja – gyermekeinek életében. Így önmagának áldozata lesz – örömforrása!

c) Önmagát sugározza – a család szellemi életéért. – A jó édesanya a család központja. – „Flamen – papnője”. A szeretet sugárzója, a boldogság teremtője. – A ház anyyala!! – Mindez pedig azt jelenti: a jövő édesanya – életáldozat. Örömeit otthon keresi és boldogságát a család bontakozásában találja. Valóságos **Cornelia** legyen, aki pogány rómaisága ellenére ezt tudta mondani a kincseket keresőknek: az én kincsem – a gyermekeim!

Bef.: Ha ez a „jövő kép” áll most is előtted, akkor meg fogod találni a családi szentélyed „élő anygylát”.

3. beszéd: Legyen „élettavaszt váró” – a dalunk!

Bev.: Miért is él az ember? – kérdezzetik igen gyakran tudósok, köznapi emberek egyaránt... A lepergő életért?... Ez kevés. A fel – feltörő örömeért?... Ez eltűnik. Csak ez a felelet megnyugtató: az „**örök tavaszért**” (Pl.: „Freia” – a tavasz istennője Wagner-nél! – „Istenek alkonya”...). Csakis **ebben a hitben** leszen **dalos** a mi életünk. – Vizsgáljuk csak meg: milyen „tavaszt” birtokolhat az ember? Vizsgáljuk pedig azért, hogy lássuk, **ezért a tavaszért** érdemes dalossá tenni életünket! – Miben álljon „élettavaszkunk”?

1. Magunk bontakozó szépségében.

Ez **egyéni** „immanentia”. Élni önmagunk állandó virágzásáért. – Hogyan kell ezt érteni?

a) Talán az önző életért kell élnünk? Nem! Olyan **lélektavaszhordozásáért**, amely a természet és

természetfeletti életkincsek birtokában mindig **lendületes, előretörő és erényszirmokba bontakozó**. – Lehet ez leányélet, ifjú élet és házaselet! – Lényeg: olyan legyen életünk, hogy **örök-lélektavaszt, szolgálatkész előretörést** mutasson lelkünk.

b) Talán az életszépségek felhalmozódó tömegének értékesítésében? Igen! Igen!

α) Gazdaggá lenni – lélekszépségekkel!

β) És szerteszórni – az életszépségeket. És mi ez? A **teremtő lelkület** birtoklása és boldog érvényesítése.

2. Az „új életet fakasztó” életlendületünkben.

Ez a legősibb **heterocentrizmus**. Lényege: élni – a „szent harmadikért”, az új életért. A gyermekért. Azokért, akikről a pogány **Tagore** így beszél: „A kis csecsemő gagyogása olyan égi dal, amely arról zeng, hogy az Isten még mindig szereti az embereket, mert **új égi követet** küldött a földre”.

a) Az édesanya tehát – tavaszt lehelő és isteni követet fogadó.

b) Az édesanya tehát – **magát sokszorosító** étletsoda! Szent „forrása” a jövő életnek!! Ezért is szereti és tiszteli mindenki!

3. Az örök tavaszt váró isteni elhivatottságunkban.

Ez már – **transzcendencia!** – Élni az isteni élet végnélküli gyönyörűségéért.

a) Ennek kezdete és előfutama – a földi élet.

α) A hitünk ennek elfogadására tanít.

β) A reményünk ennek örömeivel bíztat.

γ) Szeretetünk ennek boldogságát érzékelteti.

b) Ennek diadalba csendülő **végnélkülisége** – az örök élet. – Hová tör a mi életünk?

α) Küldetvén – tiszta életet élünk... Amit Isten akart, azt éljük. Ahogyan az égi Atya akarta, úgy pompázik lélekeletünk.

β) Szentségi kötelékben élvén – új életeket „teremtünk”. – A földi életben ez az örömünk és az örök életben ez lesz a dicsőségünk és boldogságunk.

γ) Istenatyánkhoz térve – végnélküli boldog, széles területű, a „diadalmas Egyház” „szentek egységében” Istennel egyesült életet élünk.

Bef.: Kérdezd csak befejezésül: vajon **ilyen** élet mellett néma maradhat – e az ember ajka?... Dal fakad az ajkon, mert boldogság él a lélekben, és „**életdal**” lesz majd maga az élet, mert örök tavaszban törtet előre az életzarándok.

4. beszéd: Legyen munkára feszülő – a karunk!

Bev.: De az életnek dalos tavasza nem elpetyhítő semmittevés, hanem munkában jelentkező megfeszülés. „Az embert óriásnak gondolta az Úr” (**Nagy L.**: „A katolikus kereszténység szelleme”). Az óriás pedig – **Wagner** legendája szerint is – Wallhallát épít... Az isteni Mester szerint pedig lélekpalotát emel, ahol **valóban** él az Isten. Olvasd csak: „Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok és Isten lelke lakik bennetek?” (1Kor. 3,16). – Kérdés: milyen munkára feszüljön a karunk, hogy diadalmas legyen életünk?

1. Legyen földi munkánk – a földi kincseket szolgáló és gyűjtő.

Nincs itt ellentét a Mester szavaival?: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak” (Mt 6,19-20). – Nem! Nem! – Itt a szükséges és hasznos gyűjtéséről van szó, amely a lelki gyűjtés egyik alapja. – Hogyan kell tehát dolgoznunk a földön?

a) A család jólétéért mindent! Ez oly jelszó, amely állandó feszülésben tartja a lelket. – De hogyan lesz ez valósággá a családi életben?

α) Testi jólétért dolgozik a család apja, anyja. Munka az áldozatos erőfeszítés és annak bére az otthon fennmaradásának öröme.

β) Lelki jólétért fárad a család. Ez pedig azt jelenti, hogy kulturális egybecsendülésen dolgozik az „otthon népe”.

b) Ámde az embertestvérekért is sokat!... Az ember munkája nem szűkülhet le a családra! Csak az az igazság: a család az első koncentrikus kör, amelyért dolgozik az ember. – Mit adjon másoknak?

α) Anyagi kultúrát... Munka erejének javát és mások életének szolgálatát! – Nem szabad feledni, hogy egybecseng a **több munka eredője!**

β) Lelki kultúrát... Itt a **tudás közlése**, a lelki életszintáj emelése kell, hogy gondunk tárgya legyen. Ez azt akarja jelenteni, hogy minden egyes ember azon fáradozzék, hogy a **családi szentélyen kezdve, de kifelé is tevékenykedve** a lelki kultúra emelésén fáradozzék! Mégpedig keményen és erőfeszítéssel!

2. Legyen a földön pergő életünk lélekmunkája – égi kincseket gyűjtő.

Itt a munka eszköze csak **jelképesen**: „a kar”! Annyit akar mondani: legyen erős a **lélekkarunk**, hogy Szt. Mihályként diadalmas legyen lelkünk. – De hogyan?

a) Győzzünk a **testi élet túlzásai ellen**. – Komoly harc ez, mert érzéki életre hajló természetünk korai kortól kísért bennünket. – Téves hit volna, hogy ezek a harcok elcsitulnak a házáséletben. Bizonyos csenedesedés és egyirányra való lekötés észlelhető, de támadások – külső, vagy belső okok miatt felelevenednek. „Principiis obsta!” – Itt a mértékletesség erénye segít!!

b) Győzzünk a **léleknek szellemi vonalon előretörő küzdelmeiben**. – Ez a családi életnek lelki sége elleni küzdelmekre vonatkozik. Mert mi a családi életlelkisége és szellemsége?

α) Az egybecsendülő **kulturális nívó**. – Együttérzőnek kell lennie a tudás, a szép, a fejlődés érdeklődésének. A lélekkultúra több **együttes örömforrást** fakaszt. – Nagy baj az, ha az irodalom, művészet, zene, színház stb. utáni érdeklődés **nem egy nevezőn** pihen...

β) De legyen egybecsengő a **szellemi, a vallás-erkölcsi** élet is. A közös erkölcsi felfogás, az egészen egybecsengő **vallási élet** olyan boldogság forrása, amelyet alig lehet felmérni (Pl.: közös vallási gyakorlatok. – Itt érinthető a különféle valláshoz tartozások nehézsége, „vegyes házasság” stb.). – Jelszó: állandó küzdő munkában peregjen alá az élet!

Bef: Mi az ilyen munka eredménye? A feszülő kar megszerzi a földi élet igényelte – anyagiakat és lelkieket, a lélek erőfeszítése pedig biztosítja – a szellemieket és így a végnélküli életet!

5. beszéd: Legyen „otthon teremtő” – a lelkünk!

Bev.: Bármilyen erőfeszítést is végez életünk – fizikait és lelkit, vagy szellemit és természetfelettit – minden esetben a **belső, lelki motorunk ereje** érvényesül. – De legyen most az a kérdés: vajon családi szentélyünk szolgálatában mi legyen lelkünk valóságos, **célt szolgáló** életüteme?

1. Legyen lelkünk indító ereje: a családi szentélynek „otthonná” építése.

Ez alapján földi életre határolódó életmunka. – Milyenné akarjuk tenni otthonunkat?

a) Legyen ez szép és meleg.

α) Anyagi erőinkkel széppé építjük. Sőt! **Csakis** ilyené tévén alapítsunk családot.

β) A szeretet melegével melengessük. – Legyen állandó vendégünk a szerető egybecsendülés.

b) Legyen ez otthontartó és hazaváró. Az ilyen „otthon”-ban szívesen él a férj és feleség.

α) „otthon” tart, mert szép és meleg együttes.

β) **Hazavár**, mert a szerető karok és meleg lelkek fordulnak felénk (Lehet megrajzolni a „kávéház” stb. vonzóerejének **letörési** módját!).

2. Legyen lelkünk indító ereje: a családi szentélynek „gyermeknéppel” való népesítése.

Ez ugyan földi vonatkozásúnak látszik, de valóban földi és örök élet területére is kiterjedő.

a) Földi otthonunk „élő dísz” a „szent harmadik”.

α) Olyan dísz, amely boldogságforrás.

β) Olyan dísz, amely reményforrás.

b) Örök életünk boldogító „élettársa” az egekben velünk élő diadalmas „**élő sereg**”... Belőlünk és velünk, de minden esetben – égi Atyánkkal. Fontos igazság: egek népesítője – az áldozatos család élet-sarjasztása.

3. Legyen lelkünk indító ereje: a családi szentélynek az „örök életben” is fennmaradó szent közösségének szeretete.

Itt a hangsúly erősen reá teendő az előző 2.pont b. alpontjában **előrehirdetett** igazságra. – Miért élünk? – ez a kérdések kérdése. Ha erre úgy felelünk, hogy **csak** a földi életért, akkor idegen marad előttünk a most következő fejtegetés. – De az igazság ez:

a) Istenhez tér az élet. Ez a mi **egyéni** élettartalmunk és életörömünk. – Ez az, amit **Kant** így határoz meg: „a halhatatlanság a gyakorlati ész feltétlen követelménye”.

b) Istennel él – a belőlünk fakadó élet is. – Minden ember „hazatér”. A gyermekeink is. És az a boldogító hit: van **személyes fennmaradás** és **örök szeretetkapcsolat**. „Most megmarad a hit, re-

mény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” (1Kor. 13,13) – így emeli ki az apostol.

Bef.: Mit végez így az ember? Titokzatosan részt vesz a Teremtő munkájában, mert ő, a teremtmény is „teremt” – szent közösséget, végnélküli életbe torkolló „szent életközösséget”.

6. beszéd: Legyen „életet teremtő” – az életünk!

Bev.: Miről lesz itt szó? Röviden: a „szent harmadik” kérdéséről (Gárdonyi fogalmazása). – Erről érdemes **külön** is szólni, bár az előzőkben itt – ott **előreharangoztuk** ennek a kérdésnek fontosságát. – Nézzük most ezt a feladatot – **negatív** és **pozitív** szemszögből.

1. Negatív megítélés...

Most felsorakoztatandók – a nehézségek, majd cáfolandók az érvek.

a) Nehézségek:

α) Egyéni az életöröm, a kár, a „terhek” vállalása... Ha megérkezik a „szent harmadik”, sok lemondást igényel az élet...

β) A gazdasági élet, az ifjúság elvesztegetése – nem javallja az új életet (neomalthusianizmus – hedonizmus). Ezek a „hedonista indicatiok”.

γ) Egyéni életünk elesettsége – szintén **nem javallja** a „szent harmadikat” (betegség, gyengeségek, rossz lakásviszonyok, anya élete, terheltségek „öröklése” stb.). Ezek a „szociális indicatiok”.

b) Cáfolatok:

α) Aki **csak** ezt látja az életben, annak látszólag igaza van. – De mit tanít az élet? A „hedonizmus” **kiéli**, de **tönkre is teszi** az életet!! Sőt a fejlődő korban – **üressé** teszi a családot. – És mit írnak az életről író írók? A tudományos orvosi irodalom és kultúrírók **szembeállnak** ezzel az állásponttal.

β) Mindez lehet **valóság**, de a lélek erőivel leküzdhetők, sőt nagyobb megfeszülésre izzítók. – Az élet tapasztalata: az áldozatos szülők életéből fakad – **nagyobbára** – az **új élethajtások** sokasága! (Hollandia, Magyarország stb.). – Ez pedig a népek erejének forrása.

γ) Ennél a pontnál nem lehet **csak** természetes alapokon győznünk. Az Isten adja és küldi az „**új életet**”; bízni kell abban, hogy ebben a **legnehezebb** életkérdésben – velünk az Isten. – De azt sem szabad felednünk, hogy a **lélekfegyelem** és **önmegtartóztatás fegyelme is örök kísérője** az embernek (még a házasesetben is!!!). – Tanítsuk az embereket erre a fegyelemre is!!

2. Pozitív megítélés...

Most feltárandók az **értékek** és a **gyermekáldásból** fakadó életörömök. – Mik ezek?

a) Az Isten adta élettörvények betartásának boldog tudata. Ez lelkiismereti nyugalom és innét fakadó boldogságérzés. – Így tehát azt mondhatnók: az **egyéni boldogság egyik faja**.

b) A családi életben jelentkező „**tavaszi fuvallat**” élvezése.

α) A gyermekek zaja – a család öröme... A „zajos otthon” – „boldog otthon”!

β) Az egyéniségünk új és új alakban való „jelentkezése” (multiplicatio personae).

c) Az előrehaladó korban való támaszbírás öröme. – A „zajos otthon” felnőtt népe – a család öregjeinek boldogító támasza.

d) Az örök „isteni otthon” népesítésének öröme. Ez már transzcendencia, de valóságok valósága.

α) Ember jöhetett áldozatos életünkből – a földre... Ez a természetes életbe – lépés.

β) Emberlélek szállhatott áldozatos életünkből – az égbe. Ez pedig az örök világban való diadal-maskodás. Így: életfakadás az ember életöröme!

Bef.: Milyen következtetést vonhatunk le magunk számára mindezekből? – Isten „**hűséges szolgálói**” lévén – a **hűséges szolga lélekáldozatával szolgáljuk** és boldogan **sajátunknak tartjuk**, örömmünkkel alakítjuk a „**szent harmadikként**” **jelentkező emberpalántát**. Jól jegyezd meg: „Aki befogad egy ilyen gyermeket az én nevemben, engem fogad be” (Mk 9,36).

7. beszéd: Legyen állandóan életet szolgáló – egymás iránti lélekszeretünk!

Bev.: És meddig lobogjon lelkünkben **élő tűzként** a szeretet lángja? – Természetes, hogy itt már **olyan szerelemről** van szó, amely a **szerelem tisztultabb vonalára emelkedett**. – Nézzük csak ennek valósulását.

1. Állandóan lobogjon a földön!

A házasság jelszava: „holtomiglan – holtáiglan”. Tehát örök legyen az egybefonódó kötelék. A házasság **felbonthatatlan** életkötél! – De hogyan kell értelmezni ezt az örök köteléket és annak alapját, a közösséget?

a) A szerelem kialvó tűz... Ezt a tételt a tapasztalat igazolja, tehát nem nagy bizonyításra szorul. – Sok benne az ösztön és erős benne az érzéki örömhullám.

α) Elalszik, mert érzelmi és érzéki hullámok együttese... Ezek pedig nem „örök olaj” lobbantotta lángok.

β) Elalszik, mert a „terhelt életünk” a bűnre hajlamos... „Régi tüzek” helyett „új tüzek” lobbantnak... (Sajnos, igaz, hogy ez a „tűzlobbanás” gyakori életjelenség!).

b) A lélekszeretet örökké lobbanó láng. – Ámde ebben a második tételben rejtőzik az igaz házasság-életet jellemző értékek értéke.

α) A szerelem – szeretet tüzével, lélekszeretetté nemesedjék! Ez **nem is rendkívüli** fejlődési végállomás. Minden igazi szerelem a szeretetben oldódik fel. Szerelmi érzéshullámok – életteremtés örömeit adják. És azután? Áldozatos szeretetté nemesednek. A lélekszeretetté finomult érzések – az „otthon boldogságát” szorgalmazzák.

β) A lélekszeretet tüze pedig örökké lobogó lánggá magasztosodjék!

Ennek gyökérzete az az isteni tanítás, amely szerint az Isten: a Szeretet, az ember: az Isten képe és az örök Szeretethez törő, Benne élő végnélküli teremtmény. – Így tehát már a földön is – a családi szentélyben – szeretetté magasztosul a közösségi érzés. És így már itt is előfutamoza a végső kifejlődésben diadalmaskodó szeretet tűzlobogását. Ezért igaz a második megállapításunk:

2) És állandóan lobogni fog az égben.

Ez a megállapítás csak úgy értelmezendő, hogy a szeretet **örökké egybefűző** hatalom.

a. Nem lehet tehát azon vitázni: kinek élete fog közelebb esni az enyémhez... „A föltámadás után ugyanis nem nőülnek, s férjhez sem mennek, hanem úgy élnek, mint Isten angyalai a mennyben” (Mt 22,30). – De azt is le lehet szögezni, hogy a szeretet számai örök kötelékek. – Hát akinek több házassági köteléke volt?... Azok kölcsönös **lelki szeretete örökké fennmarad** (kiesik – a féltékenység, mert a vég nélküli életben csak az erény arathat diadalt!).

b) De állítani kell, hogy az egymás iránti szeretetszolgálat is örök kincs az Isten országában. A „mikéntje” titok, de a ténye égi tanítás (itt a személyes lét és a szeretetet sugárzó jószág fennmaradásának kérdése érthető). – Az ember végnélküli, **érdemes élet** után kiteljesülése csak a **személyes fennmaradásban** érthető!

Bef.: Összefoglalásképpen rajzoljunk meg olyan **valóságos házasságot**, amelyről mi is tudjuk, hogy tiszta szerelmen indult és igaz szeretetté varázsolódott (Pl.: Szt. Chantal élete!).

8. beszéd: Legyen mindig „szolgálatban álló” – az életünk!

Bev.: De miben jelölhető meg az állandó szeretet fokozó és éltető életmunkánk? Jól jegyezzük meg mindjárt az elején: az áldozatos önfeláldozás vonalán kell keresnünk a feleletet. – Próbáljuk csak kinyomozni az élettartalmat adó igazságot: miben található?...

1. Talán a váró és befogadó áhításban?

Ez az embertípus a passzív élet alakját tárja elénk. Vár – a családtól és áhítózva sóvárog – a veendő boldogságkincs után...

a) Már **alapvetésben** nem lehet igazi úton járó, mert az égi Atya – a „tiszta cselekvés”, s képe, az ember sem lehet várakozva áhítózó... Az Isten tervében az ember tevékenységre és uralomra küldött; tehát nem a „boldogító kapás”, hanem az áldozatos adás az ő lélekvonala.

b) De az ember erőinek petyhüdése következne, ha csak váró és áhítózó lenne. – A „sült galamb” elmélet naiv és értéktelen. Azért a családban sem lehetséges, hogy a boldogság úgy érkezzék, hogy tárt kapukon vagy ablaknyíláson várjuk annak beröpülését.

2. Ellenkezőleg! **Az állandó szolgálatot teljesítő szeretetben.** Itt már tevékenységről van szó. Mégpedig olyanról, amely kitartóan következetes és önfeledten áldozatos.

a) A kitartóság – a lélekhűségben mutatkozik. Jellege pedig ez: egy a házassági kötelék és ennek következetes szolgálata az apa elsőrendű kötelessége (itt az a jelszó: örök, szentségi kötelék fon egybe, tehát **csak** ennek a szentélynek leszek szolgálatot teljesítője!).

b) Az önfeledt áldozatosság pedig azt jelenti, hogy sohasem magáért, hanem mindig mindent a családért végez az ember. Az igazság ez: az átadott jószág – visszatérő hatalom (Pl.: bumeráng. Vagy:

Bibó „Süt a nap”-jának **kántora**, aki utolsó falatjának elosztása után érzi, hogy „most igazán jóllaktam”...).

Bef.: Mit szolgálunk tehát? A család közösségét – életáldozattal és így megszerezzük a család boldogságát – állandó munkálkodással.

9. beszéd: Legyen „szeretetté bontakozó” – a mi Isten adta szerelmünk!

Bev.: Az élet alapvonala: földiekben is szellemiekre tör. Az élet isteni megszentelése – a **természetes életből természetfelettiekig emelkedik**. – Hogyan értelmeződik ez a törvény – a házasesetre?

1. Természetes szerelemmel indul az életközösség.

Ez az érzéshullám isteni eredetű, mert a fejlődő emberiségnek Isten rendelte mozgatója.

a) **Nem az egyén**, a különálló személy az élet forrása. – Az első emberről mondja az Úr: „Nem jó, hogy az ember egyedül legyen...” (1Móz. 2,18), és ezért teremti Évát. – Az egyén legyen önmagát tökéletesítő! De élet munkájában figyeljen fel a szerelem érzésének jelentkezésére, mert az már a jövő életre való előkészítés!

b) A **családi közösség** az új élet Isten gondolta forrása. – Apa és anya életközösségét a szerelem-érzés hulláma **indítja**, a házasság szentségi kegyelme **gazdagítja** és a „szent harmadik” jelentkezése **boldogítja**. – Ez a fokozat isteni eredetű, ezért feltétlenül figyelemre méltandó. – Gyakorlatilag pedig úgy kell értékelnünk, hogy a szerelmi lobbanásban az Isten tervének jelét látom, az Istenadta házassági kegyelmet feltétlenül várom és a „szent harmadik” életfakadásában jövő földi boldogságomat áhítozom.

2. Magasabb rendű lélekszeretetté finomul szerelmi életközösségünk. Ámde a szerelem jellege: érzéshullám. Tartóssága is átmeneti. – De **belső értéke, átnemesedése** – örök érvényű. – Hogyan kell ezt értelmezni?

a) A földi élet idején át **szeretetté alakul át a szerelem**. – Az igazi családban ez egyenesen megfigyelhető. Az előrehaladó kor – szeretetté nemesíti a szerelmet (Pl.: Phylemon és Baucis!). – De reá kell mutatni arra, hogy a **házassággá** váló szerelemben még gyökérzetében és első zsendülésében is ott pihen a tisztelő szeretet.

b) És a szeretettel alakult szerelemből fejlődik ki – az **életszerlem**. – Itt **magunk életének szeretetére** és a „szent harmadik” életszerelmére gondolok. Így is fogalmazhatom: szeretem az életemet és szeretem a belőlem fakadó „újéletet”.

c) Az életszerlemnek pedig végső tökéletesedése – a vég nélküli és Istenben teljesülő **életszeretet**. – Az Isten a **Végtelen**. Az ember a **vég nélküli**. A **Végtelen Élet** képe a véges **élet**. A Végtelen Élet „színről – színre látása” boldogítja a vég nélküli életet élő embert! Így tökéletessé lesz bennünk – az **életszerlem** fensége.

Bef.: Mi legyen a végső következtetés? A testi élet szerelmi erői az életközösség megindítói és a szeretetté nemesedett érzéshullám a „földi otthon szeretetév” és a „vég nélküli otthon szeretetév” magasztosul.

10. beszéd: Legyen Isten szerető és Isten örök családjába törő – egész életünk!

Bev.: És az élet végső lendülete merre törjön? Áldozatos életet élve a földön – az Isten örök családjába törjön az ember! A sarkcsillag – a nagymindenség mozdulatlanja, az **örök Sarkcsillag**, az Isten legyen – minden bolygó örök irányítója (Szép példa lehet Shakespeare: „Julius Caesar” cézára, aki szenátusi beszédében hasonlítja magát a sarkcsillaghoz...). – Mire törjön az ember?

1. Isten – szeretetbe csúcsosodjék ki a szeretetünk. Az élet legősibb lendülete a **Szeretet**. **Ezzé** lesz a családi élet lendítő ereje, **ezzé** kell lennie az egész élet mozgatójának is. – De ez a legtökéletesebb alakban – már a földi életben is! – **Istenre vonatkozzék!** – De hogyan?

a) Családi szereteteinkben is az Isten képmását szeretjük. – Az édesanyában az „életadót” szeretjük és így az örök Életadót szeretjük; a gyermeknépet pedig kibontakozó tökéletesítendő „istenképnek” nézzük és **ilyenné** alakítjuk. Így ez a szeretet is Istenre vonatkozik!

b) Minden életlendületünkben a Végtelen Jóságot szolgáljuk. – Bár a szolgálat szót használjuk, mégis a személyes szeretetáramlás önkéntes és boldogáramlására gondolok. – Az igazán Isten szerető lélek eleven lendülettel és ellenállhatatlan törtetéssel fordul az Isten felé (Pl.: Szt. Ferenc és népe...). – A lényeges és fejtegetendő gondolat az legyen: életünk központja az Isten, így tehát Felé törjön elemi

lendülettel az ember! – Ennek módja pedig: minden áldozatos szeretetszolgálatomban végpontban Istenre vonatkoztatom tetteimet. – Vesszük az „isteni természet” kegyét; ebből a televényből fakadjon istenivé egész életünk!

2. Isten – szeretet vég nélküli örömeiben boldoguljon egész életünk.

Az emberi élet legelemibb célba futása: a **boldogság**. Ezért dolgozik, küzd az ember. – De ennek is kettős kiteljesülése lehet életünk tartalmává.

a) Kibontakozhat ez – **itt a földön**. – Ennek megszerzési módja így állítható elénk:

α) Magam életének igazságát, szépségét és jóságát érzem; így az otthonszeretetét bírom. Sőt! Az otthon szeretetében és az otthon felé áradó szeretetemben – az Isten szeretetének ősi erejét érzem.

β) A szeretet bírás, sugárzás és Istenhez fordulás pedig – az örök Szeretettel való egybefonódást hozza és így: a boldogságok boldogságát adja: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – (Példa: Szt. Teréz stb. élete...).

b. De kiteljesülhet ez – **ott az Isten örök világában**. – Ez a világ úgy tárul elénk az isteni Mester tanítása szerint, mint az élet legvégsőbb és legtökéletesebb célja. A Mester így szól róla: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – Az élet nagy kutatói, Horatius szavával, ezt vallják: **non omnis moriar!** – Sőt! Még a tagadni próbálók is **erre** a meggyőződésre jutnak – az életest hajnalán... (Pl.:Goethe: „Faust”, Strindberg: „Mámor”...).

Bef: De végül kérdezhetnék: kik az élet igazi boldogai? Azok, akik élethajnaltól kezdve az életal-konyig **állandóan** az Isten szeretetében élik életüket. – Erre irányíts mindent, és boldog lesz egész életed!

* * *